

لزوم توجه به هویت شهری در شهرهای ایران (مطالعه‌ی موردی شهرستان ارومیه)

علیرضا کاری بناب^{1*}، نیما دلدار²

1- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی شبستر، 09141886562
(E-mail: Alireza_kari63@ yahoo.com)

2- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی شبستر، 09144411282
(E-mail: Nima_arc@ yahoo.com)

چکیده

هویت، به علائم، آثار مادی، زیستی، فرهنگی و روانی گویند که باعث ایجاد تمایز بین فرد با فرد دیگر، اجتماعی از اجتماع دیگر، اقلیتی از اقلیت دیگر و یا فرهنگی از فرهنگ دیگر می‌شود. این هویت است که باعث ایجاد تعلق خاطر فرد به مکانی می‌شود که در آن به دنیا آمده و بزرگ شده و به جامعه و شهری که در آن زندگی می‌کند احترام گذاشته و سعی در بهبود اوضاع آن می‌کند. هویت عامل بسیار مهمی در دست روانشناسان و جامعه‌شناسان است که در صورت ایجاد حلقه‌های هویتی در جامعه می‌توانند بسیاری از مشکلات اجتماعی، مدنی و روانی را حل نمایند. عدم هویت‌بخشی به شهر و جامعه مشکلات روانی بسیاری را در شهرها به همراه خواهد داشت که هم اکنون در بسیاری از شهرهای ایران به آن دچار هستیم. از مهمترین مباحث در بخش هویت‌بخشی اجتماعی بحث هویت شهری است که با بکار بردن علم معماری در کنار علوم هم‌چون جامعه‌شناسی، تاریخ، اقتصاد و ... می‌توان به دستاوردهای مهمی در این زمینه دست یافت. هدف این مطالعه بررسی مفاهیم هویت، هویت شهری، تعامل معماری با هویت شهری، وضعیت هویت شهری در شهرهای ایران و نهایتاً تحلیل وضعیت شهرستان ارومیه بعنوان مطالعه‌ی موردی این امر می‌باشد. مطالعه‌ی حاضر از نوع توصیفی و تحلیلی است. نتایج، نشان از بی‌توجهی مسئولان و طراحان به هویت شهری دارد. فشار اقتصادی عامل بسیار مهمی در این بی‌توجهی است. آنچه امروز بعنوان معضلات شهرنشینی و عدم توجه مردم به اصول شهرنشینی ایجاد مشکل نموده حاصل عدم فرهنگ‌سازی و هویت‌بخشی در این خصوص است که در شهرهای ایران نمود پیدا کرده است. لذا با توجه به وخامت اوضاع، نیاز مبرم به سیاست‌گذاری و بیان راهکارهای لازم در این خصوص احساس می‌گردد.